

Veilig blessen en smetten

in samenwerking met
sociale partners bos en natuur

Blessen (smetten) is het merken van bomen tijdens de houtoogst. Er wordt geblest met een mes of bijl (door het afsnijden van een streep schors / bast), of – om het hout niet te beschadigen – met markeerverf uit een spuitbus. Blessen is op zich geen gevaarlijke activiteit. Het grootste gevaar bij blessen is het alleen werken op afgelegen locaties. Daarnaast kan de verfnevel worden ingeademd, en is er een risico op verwondingen. Ook moet goed gewaakt worden voor tekenbeten. Hoe kan er veilig en gezond geblest (gesmet) worden?

1 Zorg voor de veiligheid bij alleen werken

Houdt hiervoor de volgende richtlijnen aan:

- Zorg voor goede communicatiemiddelen op de werkplek om in geval van nood alarm te kunnen slaan.
- Niet overal is voldoende bereik (bijv. om te bellen). Geef daarom altijd aan in welk bosperceel / bosvak er gewerkt wordt, in ieder geval als het een afgelegen locatie betreft. Spreek af wanneer er weer 'ingebeld' wordt, en wat de stappen zijn als dit niet op tijd gebeurt.
- Zorg voor een kleine verbandtrommel in de jaszak om kleine verwondingen zelf te kunnen behandelen.
- Maak de handen goed schoon vóór het eten (met water als dit beschikbaar is).

2 Werk veilig met mes of spuitbus

Blessen (smetten) kan met het mes (ook wel blesring genoemd), de korte bijl (hiep) en met de spuitbus. De laatste methode wordt tegenwoordig het meest gebruikt. Aandachtpunten bij het blessen zelf zijn: verwondingen door mes of bijl en het inademen van de verfnevel tijdens het spuiten.

Blesmes/bijl

- Gebruik een blesmes voor bomen met een dunne schors, een bijl voor bomen met een dikkere schors.
- Zorg dat het mes / de bijl scherp is, dat verkleint het risico op 'afketsen' en maakt het werk lichter. De bijl moet bovendien onder de juiste hoek geslepen zijn.
- Gebruik een goede werkmethode en een goede werkhouding (stabiel, recht voor de boom).

Blesmes

Spuitbus

- Zorg voor spuitbussen met milieuvriendelijke drijfgassen en zonder oplosmiddelen: dit is beter voor de gezondheid én voor het milieu. Ga dit na bij de leverancier. Er zijn overigens spuitbussen in de handel die bijgevuld kunnen worden of waar statiegeld voor gegeven wordt.
- Zorg er voor dat de instructies over gebruik van de spuitbussen, voorzorgsmaatregelen en PBM's bekend zijn (staan op etiket en het veiligheidsinformatieblad).
- Maak gebruik van een speciaal spuitpistool voor de spuitbussen. Hierdoor is belasting van de pols tijdens het spuiten minimaal.
- Gebruik de juiste spuitnippel op de spuitbus. Vraag uw leverancier naar de verschillen.
- Voorkom het inademen van de (verf)nevel. Let op de windrichting (ga boven de wind staan), en houdt de bus tijdens het spuiten dicht bij de boom: daardoor blijft de verneveling minimaal. Houdt eventueel even de adem in tijdens het spuiten. Gebruik een mondkapje als inademen niet op een andere manier voorkomen kan worden.
- Vermijd bij het spuiten aldoor bukken / door de knieën gaan of schouderbelasting door het reiken met de arm: zet de markeringen op de boom daarom op een gemakkelijk bereikbare hoogte. Dat is overigens ook voor de veller goed zichtbaar.

3 Gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen

- Draag in ieder geval: een veiligheidshelm (bij wind in verband met vallende takken), handschoenen (om verwondingen te voorkomen) en veiligheidsschoenen (om zwikken te voorkomen door de ongelijke bosgrond).
- Gebruik ook een veiligheidsbril om te voorkomen dat stof of takjes e.d. in de ogen komen.
- Neem bij het gebruik van een spuitbus een mondkapje mee, zodat dit te gebruiken is als het nodig is.
- Zorg voor goed afdichtende kleding om de kans op teken te verkleinen (gebruik eventueel de tekenwerende kleding). Controleer na afloop van het werk het lichaam altijd op de aanwezigheid van teken.

MEER INFORMATIE

- ▶ Informatie over de mogelijk schadelijke gassen in spuitbussen, de gevaren van teken en andere zoönosen e.d. : www.stigas.nl,
- ▶ Informatie over teken: www.weekvandeteek.nl